Шетелдік кеңесші, PhD докторы, профессор Ян Данек
Аяпбергенова Гульсум Сагындыковнаның «6D010200-Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттерін жобалық әдіс негізінде қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациясына

ПІКІР

Бүгінгі таңда әлемдік өркениет көптеген іргелі құндылықтар жүйесіндегі өзгерістерге байланысты түбегейлі және аса күрделі өзгерістерді бастан кешуде. Жаңа жағдайда қоғамның зияткерлік-мәдени әлеуетін молайтудың басты институты - білім берудің рөлі түбегейлі өзгереді. Қазақстанда білім беру саласында болып жатқан барлық жағдайлар, соның ішінде педагог кадрларды даярлау білім беруді, оның мәні мен мақсатын терең ұғынуды, оның өзекті міндеттерін, даму үрдістері мен перспективаларын айқындауды талап етеді.

Ақпараттық ерекшеліктерге ие болып келе жатқан қазіргі қоғамда адамның тұлғалық және кәсіби қасиеттеріне, оның шығармашылық мүмкіндіктеріне, стандартты емес жағдайлар мен өмірлік мәселелерді шешуде білім мен дағдыларды қолдана білу қабілетіне, біліктілігін арттыруға және білімнің жаңа қабаттарын игеруге жаңа талаптар қойылады.

Қазақстан Республикасының Жоғары білім берудің мемлекеттік стандартының тұжырымдамасында жоғары оқу орындары түлектерінің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар түрінде айқындалған біздің қоғамның жаңа әлеуметтік тапсырыстары белгіленген, олар өз кезегінде оқыту бағдарламаларын өзгертуді, сондай-ақ студенттердің білім сапасын арттыруға және бүгінгі күнге сәйкес келетін кәсіби дағдыларды игеруге бағытталған оқытудың жаңа технологияларын енгізуді көздейді. Бұл ЖОО-да өзін-өзі танытуға, дамытуға қабілетті болашақ мамандардың арнайы құзыреттерін қалыптастыруда қазіргі қоғамның қажеттіліктеріне жауап беретін инновациялық процесс ретінде ақпараттық технологияларды пайдалануға міндеттейді.

Бұл зерттеудің өзектілігі педагогикалық білім беру жүйесінің болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің жобалық әдіс негізінде кәсіби-тұлғалық қалыптасуына бағдарлануымен анықталады, бұл оны жоғары мектеп жағдайында оқытудың құрылымында, мазмұны мен технологиясында өзгерістерді қажет етеді.

Қазіргі тәжірибеде, жобалық әдіс негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттерін қалыптастырудың әртүрлі аспектілері бойынша жұмыстардың елеулі санына қарамастан, әзірше олар жоғары ЖОО-да болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін даярлау тәжірибесінде тиісті қолдануды таппады. Г.С. Аяпбергенова өзінің зерттеуінде болашақ мұғалімді даярлауда жобалардың арнайы құзыреттерін қалыптастыру

ерекшеліктерін зерттеудің теориялық алғышарттары болып табылатын психологиялық - педагогикалық әдебиеттерді талдауға негізделген.

Ізденуші болашақ бастауыш сынып мұғалімінің арнайы құзыреттерін қалыптастыруды қамтамасыз ететін жобалық әдісін тиімді пайдалану жолымен мәселені тұтас шешуге ғылыми-зерттеу тәсілін қолданады. Атап айтқанда, ол «жоба», «жобалық әдіс», «құзырет», «құзыреттілік», «кәсіби құзыреттілік», «арнайы құзыреттілік», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттерін жобалық әдіс негізінде қалыптастыру» ұғымдарының мәнін қарастырып, егжей-тегжейлі зерттеді; болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы жобалық әдіс негізінде құзыреттілігін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі негізделген және жобаланған; болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттілігін жобалық әдіс негізінде қалыптастырудың педагогикалық шарттары анықталған, сондай-ақ болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттілігін қалыптастырудың педагогикалық шарттарын іске асырудың тиімділігін эксперименттік тексеру материалдары ұсынылған.

Диссертациялық зерттеу диссертанттұжырымдайтын болжамның, мақсаттың, міндеттердің, зерттеу нәтижелері мен тұжырымдарының бірлігімен, сондай-ақ олардың бір-бірімен органикалық өзара байланысы мен зерттеудің жетекші идеясына бағынуымен сипатталатын біртұтас жұмысты білдіреді. Әр тараудың тұжырымдары қойылған міндеттердің шешімін анықтайды және автор алған ғылыми нәтижелерді көрсетеді. Қорғауға шығарылатын ережелер диссертациялық зерттеудің қойылған міндеттеріне сәйкес келеді.

Ізденушінің алған нәтижелері өзі негіздеген мәселені шешеді, теориялық және тәжірибелік маңызы бар, өйткені диссертант «Бастауыш мектепте жобалық әдісті қолдану» оқу-әдістемелік құралын; «Білім беруде жобалық әдісті қолдану» электрондық оқулығын; А.Е. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің, Павлодар педагогикалық университетінің оқу жоспарына енгізілген «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттілігін жобалық әдістер негізінде қалыптастыру негіздері» элективті курсының оқу-әдістемелік кешенін әзірлеп, апробациялады. Осылайша, зерттеудің тәжірибелік нәтижелері айтарлықтай көрінеді.

Автордың жобалық әдіс негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзіреттілігін қалыптастырудың өзекті мәселелерін көре білуі, алдына қойылған міндеттерді аналитикалық шеше білу және барынша көп нәтижелерге қол жеткізу қабілеті, біздің ойымызша, оның зерттеушілік жетілуін, көпжылдық практикалық тәжірибесін және болашақта болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзіреттілігін қалыптастырудың барлық міндеттерін жүзеге асыру мүмкіндігін көрсетеді.

Диссертанттың келтірген тұжырымдары болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің жобалық әдісі негізінде арнайы құзіреттіліктерін қалыптастыру мәселесіне үлкен қызығушылық танытатынзерттеушілерге,

тәжірибешіл әдіскерлерге, сондай-ақ Қазақстан Республикасының оқу орындарында оқитын болашақ мамандарға пайдалы болатыны сөзсіз.

Зерттелетін мәселенің ғылыми-теориялық және практикалық жақтарын дамыту маңызды және уақтылы, ғылыми білімді дамыту қажеттілігін және болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттілігін жобалық әдіс негізінде қалыптастырудың нақты тәжірибесін көрсететіні сөзсіз.

Жалпы, Г.С. Аяпбергенованың диссертациясында жаңа ғылыми негізделген нәтижелер бар, оларды қолдану бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесін дамытуға белгілі бір үлес қосады.

Демек, Аяпбергенова Гүлсім Сағындыққызының «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің арнайы құзыреттерін жобалық әдіс негізінде қалыптастыру» тақырыбы бойынша диссертациясы Қазақстан Республикасының Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің диссертациялық жұмыстарына қойылатын талаптарға жауап береді, осыған орай бұл диссертацияны 6D010200- «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін көпшілік алдында қорғауға ұсынамын.

Шетелдік консультант: PhD докторы,
Әулие Кирилл және Мефодий университетінің профессоры,
Трнава қ. (Словакия) Ян Данек

Бұл құжатты орыс тілінен қазақ тіліне Абинкасимов Мурат Саматович аударған
Нұр-Сұлтан қаласындағы «Target Translations» аударма бюросы www.target-translations.kz

Перевод с русского и казахский язык выполнен переводчиком **Абинкасимовым Муратом Саматовичем.**
Удостоверение личности № 042558526, выдано Министерством внутренних дел Республики Казахстан 10 апреля 2017 г.
Диплом о высшем образовании ЖБ-Б № 0166802 от 09.06.2011 года, выдан Кокшетауским Университетом имени Абая Мырзахметова, специальность «Переводческое дело».

«03» ноября две тысячи двадцать первого года
Республика Казахстан, город Нур-Султан
Я, нотариус города Нур-Султан Республики Казахстан, **Орынбай Айжан Орынбайқызы,** действующей на основании государственной лицензии № 13003299, выданной 05 марта 2013 года выданной Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи, сделанной переводчиком **Абинкасимовым Муратом Саматовичем**. Личность установлена, дееспособность и полномочия его проверены.

Зарегистрировано в реестре за №1324
Оплачено нотариусу: опл
Нотариус

НӨМІРЛЕНІП ТІГІЛДІ
ПРОШНУРОВАНО, ПРОНУМЕРОВАНО
парақтар/листах
Нотариус Орынбай А.О.

ОТЗЫВ

зарубежного консультанта, доктора PhD, профессора Яна Данека на диссертацию Аяпбергеновой Гульсум Сагындыковны по теме: «Формирование специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе метода проектов», представленную на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности 6DO10200-Педагогика и методика начального обучения

Сегодня мировая цивилизация в целом переживает радикальные и довольно сложные трансформации, связанные с изменениями многих фундаментальных систем ценностей. В новой ситуации, коренным образом меняется роль образования - главного института воспроизводства интеллектуально-культурного потенциала общества. Все происходящее в сфере образования в Казахстане, в том числе, и подготовка педагогических кадров, требует глубокого осмысления образования, его сущности и предназначения, выделения его актуальных задач, тенденций и перспектив развития.

В современном обществе, которое все более приобретает черты информационного, предъявляются новые требования к личностным и профессиональным качествам человека, его творческим возможностям, способности применять знания и умения в ходе решения нестандартных ситуаций и жизненных проблем, готовности повышать свою квалификацию и осваивать совершенно новые пласты знаний.

В концепции Государственного стандарта высшего образования Республики Казахстан обозначены новые социальные заказы нашего общества, определенные в виде требований к уровню подготовки выпускников высших учебных заведений, которые в свою очередь, предусматривают изменение программ обучения, а также внедрение новых технологий обучения, направленных на повышение качества знаний студентов и приобретение профессиональных навыков, соответствующих сегодняшнему времени. Это обязывает к использованию в вузе информационных технологий как инновационного процесса, отвечающего потребностям современного общества в формировании специальных компетенций будущих специалистов, способных к самореализации, развитию.

Актуальность данного исследования определена ориентацией системы педагогического образования на профессионально-личностное становление будущих учителей начальных классов на основе метода проектов, что требует изменений в структуре, содержании и технологиях его подготовки в условиях высшей школы.

В современной практике, несмотря на значительное количество работ по различным аспектам формирования специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе метода проектов, пока, что они не нашли должного использования в практике подготовки будущих учителей

начальных классов в вузах. В своем исследовании Г.С.Аяпбергенова опирается на анализ психолого- педагогической литературы, являющихся теоретическими предпосылками исследования специфики формирования специальных компетенций проектов в подготовке будущего учителя.

Соискатель предпринимает научно-исследовательский подход к целостному решению проблемы путем эффективного использования метода проектов, обеспечивающего формирование специальных компетенций будущего учителя начальных классов. В частности, ею рассмотрены и детально изучены сущность понятий «проект», «метод проектов», «компетенции», «компетентность», «профессиональная компетентность», «специальная компетентность», «формирование специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе метода проектов»; обоснована и спроектирована структурно-содержательная модель формирования специальной компетентности будущих учителей начальных классов на основе метода проектов; определены педагогические условия формирования специальной компетентности будущих учителей начальных классов на основе метода проектов, а также представлены материалы экспериментальной проверки эффективности реализации педагогических условий формирования специальных компетенций будущих учителей начальных классов.

Диссертационное исследование представляет собой целостную работу, характеризующуюся единством сформулированных диссертантом гипотезы, цели, задач, результатов исследования и выводов, и также их органической взаимосвязью между собой и подчиненностью ведущей идее исследования. Выводы каждого раздела определяют решение поставленных задач и отражают полученные автором научные результаты. Выносимые на защиту положения соответствуют поставленным задачам диссертационного исследования.

Полученные соискателем результаты решают обоснованную им проблему, имеют теоретическую и практическую значимость, так как диссертантом разработаны и апробированы: учебно-методическое пособие «Использование метода проектов в начальной школе»; электронный учебник «Применение проектного метода в образовании»; учебно-методический комплекс элективного курса «Основы формирования специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе методов проектов», включенных в учебный план Карагандинского университета имени А.Е.Букетова, Павлодарского педагогического университета. Таким образом, практические результаты исследования представляются весомыми.

Умение автора видеть актуальные проблемы формирования специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе метода проектов, способность аналитически решать поставленные перед ним задачи и добиваться максимальных результатов, свидетельствуют, на наш взгляд, об его исследовательской зрелости, многолетнем практическом опыте

и возможности осуществить в перспективе реализацию всех поставленных задач формирования специальных компетенций будущих учителей начальных классов.

Выводы, к которым приходит диссертант, несомненно, будут полезны исследователям, методистам-практикам, а также будущим специалистам, обучающимся в учебных заведениях Республики Казахстан, проявившим серьезную заинтересованность проблемой формирования специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе метода проектов.

Несомненно, разработка научно-теоретической и практической сторон исследуемой проблемы является значимой и своевременной, отражая потребность развития научного знания и реальной практики формирования специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе метода проектов.

В целом, диссертация Г.С.Аяпбергеновой содержит новые научно-обоснованные результаты, использование которых внесет определенный вклад в развитие педагогики и методики начального обучения.

Таким образом, диссертация по теме «Формирование специальных компетенций будущих учителей начальных классов на основе метода проектов», выполненная Аяпбергеновой Гульсум Сагындыковной отвечает требованиям, предъявляемым к диссертационным работам Комитетом по контролю в сфере образования и науки Республики Казахстан, в связи с чем рекомендую данную диссертацию к публичной защите на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности 6DO10200-«Педагогика и методика начального обучения».

Univerzita sv. Cyrila a Metoda
Filozofická fakulta v Trnave
Nám. J. Herdu 2, 917 01 Trnava
- 15 -

Зарубежный консультант:
доктор PhD, профессор
Университета Святого Кирилла и Мефодия,
г. Трнава (Словакия)

Ян Данек